

מזכירות הממשלה

60 ש"ס

צ"ל 2 חלק 2

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

ב' בשבט תש"ס - 20.1.80

נכחו : חברי הועדה - השרים : א. שרון - יו"ר, מ. נסים

נציגי ההסתדרות הציונית : א. כץ, פ. שנק, א. שנקר, א. תבין

נעדרו : חברי הועדה - השרים : ש. ארליך, י. הורביץ, ז. המר, ע. ויצמן,
ד. לוי, ח. לנדאו (חולה), ג. פת,
ש. תמיר

נציגי ההסתדרות הציונית : מ. דרובלס, ר. וייץ, ע. לוינסקי,
מ. ריבלין, י. פרידמן

א. בידץ	- מינהל מקרקעי ישראל
א. בראון	- לשכת שר החקלאות
א. דודאי	- לשכת שר החקלאות
י. מרגלית	- משרד הבינוי והשיכון
אל"מ ד. סתו	- משרד הבטחון
א. פוגל	- משרד האוצר
ש. רביד	- החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :
הת/9 הקמת היישוב לבונה צ"ל 2 -
הת/10 הקמת גבעת חדשה (מצפה גבעון) צ"ל 3
הת/11 הקמת שקף ונחווה במורדות הר חברון צ"ל 19

./הקמת

בפרוטוקול זה 26 דפים.

רשמי: ציבורי גמ

הת/9 הקמת היישוב לבונה

השר א. שרון:

אני פותח את הישיבה.

הנושא הראשון על סדר היום הוא

ענין לבונה. כידוע לכם, נושא לבונה אושר ע"י ועדת השרים לעניני בטחון וע"י הממשלה ועכשו אני מביא אותו לוועדה זו. מדובר ביישוב קהילתי, מורכב בעיקרו מאנשי התעשיה האוירית, מתוך כוונה למקם אותו במחצית הדרך בין נוה-צוף לבין גבעת-כח, מה שהיה פעם כפר קולא, ליד צומת רנטיס-לובן. היום נדון גם ערעורו של סגן ראש הממשלה והערעור נדחה ע"י הממשלה.

למעשה, מה שאני רוצה כרגע: (א) לקבל

החלטה על הקמת היישוב; (ב) לקבוע מי יטפל בנושא זה.

זה נושא אחד וממנו אני רוצה לעבור

ישר לנושא מצפה-גבעון ואני מבקש מאורי להציג את שני הנושאים, כדי שנוכל לגשת ישר לטיפול בהם.

מר א. בראון:

לבונה נמצאת על הצטלבות הכבישים -

כפי שאמר השר, מגבעת כוח לנוה צוף

והכביש שהולך מאיזור לטרון- בית סירא, דרך נוה צוף-לובן-מסחה והלאה עד אזון.

למעשה, כבר נוצר הקשר הראשוני של

הגרעין עם המחלקה להתישבות, אלא שהם לא הגיעו לטיפול, כי הם מחכים להחלטה כאן. הכוונה היא להקים כאן יישוב קהילתי של 300-500 משפחות. יש איתור של שטח אדמות מדינה, שסומנו ואותרו ומיועדות להקמת יישוב זה, צריך לגשת לתכנון וביצוע ולהעלות בהתחלה יישוב זמני ואח"כ לעבור

מר א. בראון:

לישוב קבע. יש שטחים נוספים מדרום לכביש, שהם עכשו יבדקו. זה לגבי לבונה.

כמה דונמים יש בס"ה בשטח רצוף?

מר א. כץ:

בשטח שקיים היום יש כ-600 דונם רצופים ויש שם שטחים נוספים בבדיקה.

מר א. בראון:

ס"ה השטח הוא כאלף דונם, כשמתוכם לגבי כ-500 דונם נקבע לאחר בדיקות

השר א. שרון:

יסודיות, שהוא שטח שללא ספק עומד בקריטריונים המקובלים היום להקמת ישוב, ואילו השטח האחר מחולק אף הוא לשני סוגים: יש חלק שעדיין צריך לברר את מעמדו ויש חלק, שהוא אולי בבעלות פרטית. אך השטח שבו מדובר הוא מעל ומעבר לכל ספק שטח שניתן להקים עליו ישוב, על סמך בדיקות של משרד היועץ המשפטי. זהו שטח טרשי והררי, זוהי גבעה שולטת מאד וחשובה מאד.

הישוב הזה כבר מתוכנן?

אצא מר א. כץ:

עוד לא, עכשו צריך להתחיל.

מר א. בראון:

הח/10 גבעת חדשה (מצפה גבעון) המקום השני הוא גבעת חדשה. כפי שידוע לכם, גבעון נמצאת היום במחנה הצבאי כאן (מראה על המפה), שיש בו כ-130 משפחות. הישוב הוא בטיפול משרד השיכון מההתחלה. מכאן יצאו שני גרעינים, האחד לגבעת חדשה, שזה ישוב יותר סגור ויותר קהילתי והשני לשכונה העירונית גבעון עצמה, אשר נמצאת בצומת התול"ר, שזהו צומת הכבישים ממחנה עופר לרמאללה ועטרות, או כביש שמחבר את

מר א. בראון:

רמאללה עם ירושלים.

אנו מדברים עכשו על איזור שנקרא
גבעת חדשה, שהוא מדרום לצומת התול"ר. במשך הזמן, יכול להיות שזה
יחבר ביחד. גבעת חדשה היא אדמות יהודים, שניקנו בשנת 1932 ע"י
חברה שנקרא "בני ישראל רמה".

השר א. שרון:

זה מה שבזמנו הממשלה סיכמה, שאם נגיע
להסדר של רכישת הקרקע, אפשר לבנות שם.

מר א. בראון:

השטח הוא 167 דונם של אדמות יהודים
בגבעה עצמה. נוסף לכך, יש עוד 300
דונם, אך מתוך ה-167 דונם אלה אנו מדברים כרגע על 87 דונם, שלגביהם
הגענו להסדר, יש לנו הרשאה בכתב וכבר מוכן חוזה לחתימה עם הסוכנות
היהודית ויש להתחיל להקים את הישוב, אשר יקרא מצפה גבעון. בודאי
קראתם בעתון בשבוע שעבר על כך, שבתקופה זו הערבים זרעים וחורשים
ויש לנו חטיפות של אדמה יהודית במקום זה. לכן, חשוב לעלות עכשו על
השטח ולממש אותו. המימוש יהיה ע"י הקמת איזה שהוא מאהל וע"י נטיעות
של האיזור. אנו ניטע עצי אורן או ברושים מסביב לשטח. הכוונה כאן
היא לבנות את ישוב הקבע. אין כוונה להקים עוד פעם ישוב זמני, כי
המתישבים גרים בישוב זמני, במחנה הצבאי.

השר מ. נסים:

מה יהיה במחנה הצבאי דהיום?

מר א. בראון:

יש מאות משפחות המתדפקות על המחנה
הצבאי עצמו ורוצות להכנס לשם. אפילו

מאבטחי הכנסת שואלים אותי, כי הם נרשמו בזמנו להיות חברים.

השר א. שרון:

(מראה על המפה) - אנו העלינו

לפני הממשלה את כל הקומפלקס שיש

כאן. העיגול הירוק הוא המחנה הקיים היום. המקום השני נמצא ממש לידו. המקום העיקרי של גבעון יהיה במקום של העיגול האדום, בצומת התול"ר. יש לנו עוד הנושא של בית חורון, שהוא קצת יותר מערבה. הישוב הזמני שלו נמצא על שטח קטן מאד עם 45 משפחות והם צריכים לעבור למקום קצת יותר קרוב לגבעון. בגלל האיטיות בכל נושא איתור השטחים, עוד לא קבעו את השטח המפורט. אך כל זה יחד יהודה איזור יהודי אחד והוא בעל חשיבות רבה מאד, כי הוא נכנס כחלק מהטבעת שאנו בונים סביב ירושלים. כי בפריפריה של ירושלים צומחת היום אוכלוסיה ערבית צפופה ביותר. פרט לעובדה שכ-30 אלף ערבים נכנסו לגור, מאז מלחמת ששת הימים, בתחום המוניציפלי של ירושלים דהיום, יש לנו עוד כמספר הזה של ערבים שנמצאים בפריפריה מסביב. ז"א, ירושלים הולכת ונחנקת ע"י אוכלוסיה ערבית. זהו חלק מהתכנית שלנו להקפת ירושלים בטבעת וזו הסיבה שכל הדבר הזה יבנה כאיזור אחד, כאשר נתגבר על בעיות קרקע מפה ומשם.

מר א. בראון:

עוד דבר שרציתי להזכיר, בעקבות

דברי השר. הכביש השני לירושלים,

שלמעשה הוא כבר מתוכנן, אשר הולך מאיזור ההתישבות במודיעין, דרך כפר שילת, כפר רות ומתתיה יעבור כאן (מראה על המפה) ומכאן יהיה לו סעיף שעובר לירושלים וממשיך למעלה אדומים. זה יהיה הכביש שיעבור מצפון ויכנס לירושלים מצפון לדרום.

השר א. שרון:

לשם אינפורמציה - בנושא הכביש

טיפלה ועדת השרים לענייני ירושלים

והיא כבר קיבלה החלטה על הקמת הכביש, אני מעריך לפני שנה וחצי.

השר א. שרון:

אנו יודעים היום שבשנות ה-80, הכביש הקיים היום לא יאפשר תנועה סדירה לירושלים בגלל היקף התנועה וזהו אחד הדברים שלגביהם יש החלטות ממשלה, אך בכל זאת לא ניגאשו לבנות את הכביש. כביש זה משתלב בכל המערכת הזאת.

מאמר א. חבין:

היכן יעבור כביש זה?

השר א. שרון:

(מראה על המפה) מאיזור בן-שמון זה ילך לאיזור בית-חורון-גבעון, מפה הוא יסתעף סעיף אחד לירושלים, כניסה מצפון, בנוסף לכניסה הקיימת היום שהיא ממערב, והוא ימשיך ויעקוף את איזור נוה יעקב ויגיע לעיר מעלה אדומים. התכנית הסופית היא שקשת זו תתחבר אחר כך עם מה שאנו קוראים ציר עמק האלה - מצפה שלם. תהיה מין קשת כזאת, שתיתן אפשרות להגיע לירושלים בדרכים נוספות ולהגיע למעלה אדומים שלא דרך מעבר העיר, אצאא דבר שבמשך הזמן יהפך לבלתי אפשרי.

זהו תיאור כללי של התכנית הזאת.

השר נסים, לא דנו בזה מזמן בועדת השרים לעניני ירושלים. תפקידנו להזכיר נושא זה.

מר י. מרגלית:

לגבי כביש בית חורון - בתחילת 1979

הכביש היה מסומן ע"י המשרד לתחילת

ביצוע, בגלל התפיסה הערבית, אך ברגע האחרון הוא הורד, עקב מגבלות תקציביות.

מר י. מרגלית:

נקודה נוספת לגבי העיר גבעון -
יש אצלנו חכנית כללית לישוב עד לסדר גודל של 5,000 משפחות עוד
מזמן הממשלה הקודמת, אך בגלל הבעיות הקרקעיות, אנו לא יכולים
להתקדם.

מר א. בראון:

בגבעת התול"ר איתרו למעשה 600 דונם,
שחלקם אדמות יהודים וחלקם אדמות לא
בבעלות וזה נותן אפשרות להתחלת בנית השכונה הזאת, אשר מתוכננת על
כ-1,500 דונם. התכנית של גבעון בגבעת התול"ר היא תוכנית יפה
ומפורטת עד הסוף.

מר א. כץ:

אפשר לקבל פרטים נוספים על הגרעין
המיועד להתישב בלבונה?

מר א. בראון:

זהו גרעין המורכב בעיקרו מאנשי
התעשייה האזרחית אלא בלוד אלא
ואליו יצטרפו נוספים. הגרעין מונה כיום כ-80 משפחות, אך יש להם
מרחב הרבה יותר גדול. הם לא רצו לקלוט יותר בינתיים, כי הישוב
הזמני יהיה בודאי יותר קטן מ-80 משפחות. יש גרעין של בני ראש העין
שרוצה ללכת ללבונה, אך זאת נראה עוד בעתיד.

מר א. פוגל:

אני אמנם חדש בועדה ואני בטוח, שלא
אחדש שום דבר.

מר א. בראון:

אולי אקדים אותך ואומר בנושא התקציב

של הישובים. ישובים אלה אינם

מתוקצבים ובזמנו, היה סיכום עוד עם ארליך, שכל ישוב חדש שיוחלט

עליו בועדות למיניהן, אם זה בממשלה או בועדה להתישבות, יתוקצב

בהתאם לישוב שעליו יוחלט. הישובים האלה לא תוקצבו ואנו מעלים זאת

לדיון באוצר בימים הקרובים, במסגרת הדיון על תקצוב הישובים החדשים

עד שנת התקציב הבאה.

השר א. שרון:

שוחחתי אתמול עם שר האוצר בנושא זה

ואנו עומדים לקיים בימים הקרובים

פגישה בפורום מצומצם, אשר עוסק בנושא הקלאות והתישבות, של שני השרים

ושני המנכ"לים. בפגישה זו ידונו גם המקורות הכספיים, וזאת לקראת

הישיבה שדובר עליה כאן, אשר צריכה להתקיים. מסיבות של דיונים בנושא

התקציב סיכמנו, שקודם תהיה פגישה מצומצמת של שני המשרדים ואח"כ

חתקים הפגישה המשולשת ולאחר מכן ועדת השרים לענייני כלכלה.

מר א. פוגל:

שיטת התקצוב בשנת 1979 היתה, שנקבע

סכום של 500 מיליון ל"י להקמת ישובים

חדשים והפירוט שלו נקבע בהתאם להחלטות ועדת השרים.

מר א. בראון:

ההיסטוריה היא אחרת. בהתחלה אמרו,

שכל ישוב שיבנה יתוקצב ואילו אח"כ

אמר שר האוצר: קחו 500 מיליון ל"י ובזה גמרנו השנה. הסכמנו לכך, אך

בינתיים השנה לא נגמרה.

מר א. פוגל:

במסגרת ה-500 מיליון סומנו כ-20

מיליון ל"י ללבונה; אך כיוון שצריך

היה לחלק את הסכום והוא לא מספיק, אז לבונה ירדה מהקצאת הסכום זה ואותו סכום הוצא לישובים אחרים.

כמובן, שהכל יהיה כפוף לסיכום

שיגיע אליו יו"ר הועדה עם שר האוצר, אך ככלל, אני רוצה לומר לחברי הועדה, שקשה לנו לראות במסגרת התקציב של השנה הבאה, שהיא מצומצמת יותר מתמיד, הקמת ישובים חדשים. אם ימצא כסף לנזשאים חדשים, בודאי טוב. הדגש בתקציב השנה הבאה הוא על חיזוק הקיים, זאת לירות שהקצבנו בשנה הבאה להתישבות סכום יותר גדול ריאלית מאשר בשנה זו. עשינו זאת, כי נקלענו לבעיה, שהכמות הגדולה של הישובים שהוקמו חייבה תמיכה שוטפת ומאסיבית לחיזוקם. אמנם, הערה זו פחות נוגעת ללבונה ולגבעון, שיש להם פוטנציאל שונה מאותם מרבית הישובים ~~אמצאאאא~~ שתיארת. אני מוצא לנכון להעיר זאת ככלל, לגבי הנושאים הבאים, שיש גידול ריאלי בתקציב ההתישבות כולו, אך להערכתנו זה לחיזוק הישובים הקיימים, כי אחרת יהיה קשה להם להתקיים. אם יהיה סיכום אחר, אז הכל ישתנה. אני רק רוצה לבקש, שהחלטת ועדת השרים היא החלטה עקרונית, וכאשר תהיה הרשאה תקציבית אז היא תתבצע.

השר א. שרון:

כדי להסביר את הדבר, מקרה זה הוא

מיוחד. היה תקציב והעבירו אותו.

הנושא התקציבי יתברר. אשר לעצם העניין העקרוני, שאליו הסבת את תשומת לבנו, הרי שקיימת החלטת ממשלה ברורה בנושא זה והיא דיברה הן על חיזוק הקיים והן על תוספת, במסגרת הגושים. הזמן העומד לרשותנו הולך ונעשה קצר מיום ליום. להוסיף ולחזק זה דבר שאפשר לעשות תמיד, אך להכנס לאן שצריך להכנס, הזמן הולך ומצטמצם. כך שחרף העובדה

השר א. שרון:

שרצון כולנו לחזק את הקיים, בהחלט יהיו בשנה הקרובה גם מספר מקומות חדשים, לפי החלטת הממשלה.

מה שאני רוצה שנקבע עכשו, ברגע שיאושר התקציב מי יטפל בנושאים אלה וכשחשבתי על כך נראה לי, שנושא לבונה צריך להיות בטיפול הסוכנות.

מר א. בראון:

גם מצפה גבעון וגם לבונה צריכים להיות בטיפול הסוכנות. בעתיד, בקרוב מאד, נעלה את ענין גבעת התול"ר, נבדוק את הנושא הקרקעי יותר, וזהו נושא עירוני שיהיה במשרד השיכון.

השר מ. נסים:

למה גבעון לא בטיפול משרד השיכון?

מר א. בראון:

כי רצינו להקים שם ישוב קהילתי ולא עירוני. זהו היעוד של גרעין זה.

השר א. שרון:

במה שנוגע ללבונה, בעיני זה לא מוטל בספק כלל וכלל, שכאן מדובר בישוב קהילתי והוא צריך להיות בטיפול החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית. באשר למצפה גבעון, יכול להיות שאתה צודק.

מר א. כץ:

מהו הגודל המירבי של הישוב הקהילתי?

מר א. בראון:

350-450 משפחות.

השר א. שרון:

זה מתחיל בדבר קטן ועובר לדבר גדול.

היום באלקנה יש 900 נפש. אלקנה

בעיני היתה מתפתחת לעיר והיא בטיפול משרד הבינוי. זה סידור טוב. אריאל היום מונה בין 800 ל-900 נפש, היא תהיה עיר, היא נמצאת בטיפול משרד הבינוי וזה נראה לי סביר. ז"א, המקרה של לבונה הוא מקרה מובהק של ישוב קהילתי ואני בהחלט רואה את הצורך, שהוא יהיה בטיפול החטיבה להתישבות. לגבי גבעון, נשמע כאן ובודאי יהיו דעות לכאן ולכאן.

מר ש. רביד:

אני מניח, לפחות במתקונת שאנו מטפלים

בישובים הקהילתיים הקיימים, שלבונה

נכללת בתוכם מבחינת אופיה ומיקומה, לפחות בשלבים הראשונים, כלומר בשנים הקרובות. לעומת זאת, לגבי מצפה גבעון, אני מבין את רצון הגרעין להתנתק מהגוף העיקרי, אך מעשית, היות והם יושבים כיום בישוב זמני, אז כל המעורבות שלנו יכולה להיות רק תכנית עבודה והעברתם למשרד הבינוי ודבר זה יכול רק להבטיח שאנו נחנך תכנית עבודה ואח"כ משרד הבינוי יבנה. אז אני הייתי מוותר על המעורבות שלנו רק באותו שלב. לו היינו צריכים להקים מחנה זמני ולתחזק אותו - נניח, אך היות וזה המצב, אין לי שום בעיה שנתרום תרומתנו בנושא זה של תכנית עבודה. אולם, אני חושב שאנו מכניסים מימד נוסף, שהוא אולי מיותר.

השר מ. נסים:

אני חושב, שלגבי לבונה אין בעיה.

לגבי גבעון, אני חושב שצריך לראות

את המכלול של גבעון כאיזור, שבא לפתור בעיות של מרחב ירושלים, כישוב עירוני. אז אינני חושב שמתאים, שיתחילו בסוכנות וימשיכו במשרד הבינוי. נראה לי שמשרד הבינוי מתאים יותר לעניין.

מר י. מרגלית:

אני לא מתיחס כרגע לישוב הקבע
גבעון, שיהיה ישוב בעל אופי עירוני,

פתוח לכלל הציבור. אנו מדברים כרגע על הקמת מצפה גבעון, כשמדובר
בעליה לגבעה מסוימת ובבניה מספר מיבנים זמניים.

השר א. שרון:

לא, מדובר בבניה קבע ישר.

מר י. מרגלית:

אם מדובר על מצפה גבעון, אני לא
יודע אם היא חלק מהתכנית כולה.

קוראים לזה אמנם מצפה גבעון, אך בסופו של דבר זה עוד עליה לגבעה
מסוימת, ששם תהיה קבוצת אנשים, בבניה זמנית מהירה. אלא אם כן יש
כוונה ללכת לבניה קבע בשטח של 80 דונם ואינני יודע איזה אופי זה
ישא.

אם תתקבל כאן החלטה, שלפיה משרדנו

יטפל בכך ומדובר בבניה קבע, אנו ברצון נצטרף אליה, אם יועמדו
לרושתנו המשאבים המתאימים.

מר ש. רביד:

אין טעם שנטפל בהם במחנה שמוחזק
היום ע"י משרד הבינוי.

מר א. בראון:

ראש המחלקה להתישבות, ביחד אתי,
נהלנו עם הגרעין את כל המגעים ואני

מציע, שנחכה לשובו של ראש המחלקה להתישבות ונביא זאת חזרה לישיבת
הועדה ובינתיים גם נבדוק זאת עם משרד הבינוי. ישבנו על כך עם
הגרעין ואני לא רוצה עכשו לקבוע דבר אחר.

מר י. מרגלית:

אם מדובר על כך שהמחלקה להתישבות
תבצע בנית קבע, אז יש לי הערות על כך.

מר א. בראון:

לא זו הכוונה. הכוונה שלנו היא
שהסוכנות מטפלת בישוב עם אנשים
הרבה יותר באופן קרוב, היא דואגת להם וזה מקבל צורה הרבה יותר
של טיפול אישי מאשר כשמשרד הבינוי מטפל בזה. יכול להיות שגם נושא
הפרנסה יכנס אצא פה. לפיכך אני מציע שנדחה זאת ונחכה לשובו של
מתי דרובלס.

השר א. שרון:

אני יכול לדחות זאת. מה שברור הוא,
שברגע שתיפתר הבעיה התקציבית, לבונה
תהיה בטיפול של החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית.

נושא מצפה גבעון אישרנו והוא מקובל.

מי יבנה אותו - נקבע בישיבה הבאה.

מר ש. רביד:

יכול להיות שנסכם זאת לפני הישיבה.

השר א. שרון:

אם תגיעו לעמק השווה, תסכמו זאת
ביניכם.

אל"מ דן סתו:

אני רוצה להעיר, בעיקר לגבי לבונה,
שחשוב שיקבע מי יטפל, כי אנו מחכים

לזה בגלל נושא הגידור. לפחות לגידור צריך להקצות את הכסף.

השר א. שרון:

לחטיבה להתישבות יש כסף לגידור.

מר י. מרגלית:

אני רוצה להעיר לגבי הגידור. במקום אחד לפחות גידרנו וזו השקעה מבוזבזת

לריק. גידרנו באפרת. הגידור היחידי שניתן לבצע בהוצאות, שהן גם כן יקרות, זה גידור בקר וזה לא שווה שום דבר.

השר א. שרון:

אפשר לסמן זאת גם ע"י חביות.

אל"מ דן סתו:

זה צריך להיות גידור של ממש, כי עכשו זו תקופה של חריש וחורשים. אצא

אפרת - זה סיפור אחר.

השר א. שרון:

תשקיעו את המינימום. זהו ענין סמלי.

אפשר לשים עמודים במרחק מקסימלי אפשרי.

חוט אחד מספיק פה. זה יותר נושא של קביעת בעלות, זו אינה גדר שמונעת חדירה. תעשו את המינימום ההכרחי בנושא זה.

לגבי לבונה סיכמנו, שהטיפול הוא בידי

החטיבה להתישבות. לגבי מצפה גבעון, אני מציע לקבל את הסיכום, שאורי בראון, שמעון רביד ויוסי מרגלית יחליטו, על דעת הועדה, מי יהיה הגוף המטפל.

אני רוצה לקפוץ לנושא שונות ואסביר

מדוע. אני רוצה לשאול את רביד מה קורה כרגע בחבל עזה. אנו אישרנו הכל, אנו יודעים בדיוק כמה ישובים אנו רוצים. יש לי הרגשה, שבנושא זה שעון החול ממש מתרוקן וכל החול נשפך לנו בין האצבעות.

מר ש. רביד:

בידינו נתון רק דבר אחד. במסגרת
אותם 500 מיליון שדובר עליהם, תוקצבה

הקמת היאחזות אחת בקטיף ד', שאותה אנו מקימים בימים אלה. המיבנים
הוזמנו וצריך לעבוד בהכשרה הקרקע. בכל אופן, המיבנים הוזמנו
והיות והיה תקציב רק לישוב אחד, החלטנו לא להחליף את המאהל הדרומי
בישוב, אלא להקים נקודה נוספת. מבחינתנו, רק זה מה שמונח על הפרק.
נוסף לכך, קיבלנו על עצמנו לגמור את תכנית העבודה של המרכז האזורי
ואני מקוה, שעד אפריל תכנית זו תהיה מוכנה. מעבר לזה, זו רק בעיה
של תקצוב. כי שלושת הקטיפים גמורים מבחינת התכנון לבנית קבע
ומחכים רק לתקציב. הדבר היחידי שמעכב הוא כסף. אגב, אחד הגרעינים
יושב בכפר דרום ומחכה.

השר א. שרון:

את זאת נעלה באותה פגישה שתהיה בכל
הנושא התקציבי, אלא אם לכם יש כספים.

מר י. מרגלית:

אחד התנאים להקמת שני הישובים שם
הוא פריסת מערכת הכבישים - ז"א חיבור
בין הקטיפים הדרומיים והצפוניים והיציאה לכביש הראשי - כי אחרת, אי
אפשר להכנס, מאחר וצריך לעבור את חאן-יונס. מדובר בסכום המתקרב
ל-100 מיליון ל"י.

השר א. שרון:

יש צבא המשגיח על הסדר. את הנימוק
הזה לא הייתי מביא.

מר י. מרגלית:

אני חושב, ששני ישובים מסוג זה חייבים
להיות קשורים לגוש הקטיפים הצפוני,

כי אחרת הם לא יכולים לחיות לבד.

השר א. שרון:

אני רוצה להעלות בהקשר זה את נושא

הכבישים. לדעתי, הישובים האלה

צריכים להיות קשורים אל הנגב המערבי בצורה הבאה: כביש אחד, שהוא קיים היום, מאיזור קיבוץ כיסופים לאותו מקום שכפר דרום הישן היה קיים עוד ב-1948, משם יוצא לצומת הכבישים בדיר-אל-בלח ומשם צריך להיות חיבור לחבל קטיף. זו כניסה אחת שאאשקיימת. אחר כך, כמובן, הישובים צריכים להיות מחוברים ביניהם ואל המרכז האיזורי, כי המרכז האיזורי נמצא בחוץ, כשממזרחו 3 ישובים וממערבו 3 ישובים והשאלה היא לאן יצא הכביש. היתה פעם מחשבה, שהכביש יוביל אל הגבול הבינלאומי ולאורך הגבול הבינלאומי הוא יגיע לאיזור כרם שלום. זהו דבר בלתי אפשרי, כי צריך לזכור, שרפיח עצמה מחולקת ונמצאת משני עברי הגבול הבינלאומיים; ולא רק שהיא מחולקת, אלא היא אפילו לא מחולקת לאורך כביש מסוים, אלא רבע או שליש נמצאים ברפה-סינא והשאר ברפה-פלסטיין. לכן, בעיני, הכביש שצריך להיות צריך ללכת מאיזור הקטיפים לנחל מורג ומנחל מורג יש לנו בעצם היום חיבור אל הציר המזרחי יותר, שמחבר את חאן-יונס עם רפיח ומפה צריך לחבר אותם אל איזור כרם שלום - ניר יצחק. זה דבר שחייב להיעשות וזה גם כן צריך להופיע בתכנית. אני מבקש לעבד תכנית זו וגם לגביה צריך לקבל אישור תקציבי.

כאשר מדברים בנושא זה, אני רוצה

לגעת בדבר נוסף - ואני פונה אליך, סרי. בשנת 1971 - ואני זוכר זאת כאלוף פיקוד דרום - סגרנו שטחים, כמו שסגרנו אז את השטחים של חבל קטיף, האיזור של נחל נצרים והאיזור של ישובי הפיתחה. באותו זמן גידרנו שטח של כ-11,000 דונם באיזור, שבו נמצא הישוב מורג היום. מורג היום אינה יותר היאחזות נח"ל, אלא מקום להכשרת גרעינים לישובי חבל הבשור. אינני יודע אם השטח נתפס מבחינה פורמלית או לא. אני לא יודע מה נתפס ומה לא. היום בידינו בס"ה שטח קטן שם, אך השטח

השר א. שרון:

עצמו הוא גדול מאד. אמנם, ובדקתי זאת היטב, במשך השנים חלקים נתפסו והגדר עדיין קיימת מסביב. לא היתה הקפדה, אך יש בודאי חלקים שהם אינם נטועים או אינם משמשים למגורים.

צריך להבין, שבהיעדר החיץ של ישובי

הפיתחה אנו עומדים עכשו בפני מצב לגמרי שונה. מה זה החיץ היום? החיץ של הישובים הנמצאים לאורך שפת הים. אך אין לנו פה שום סגירה הסוגרת מאיזור שפת הים בכיוון ישובי חבל הבשור - וזה מצב לא טוב. אנו במורג רואים מקום לישוב. אך מה שאני מבקש מכם הוא לבצע בדיקה מהירה - אורי, תהיה במגע אתם בנושא זה - לראות מה צאצא אדמות מדינה ומה לא, כדי שנוכל לראות מה ניתן עוד לעשות שם; כי אחרת אמנם סגרנו, אך סגרנו רק כלפי צפון ולא כלפי מערב. לא סגרנו את אוחו מקום, שהיינו רוצים שבו יהיה החיץ והחיץ צריך להיות בנוי, לדעתי, לאורך אוחו כביש שדיברתי עליו, של קטיף - מורג - חבל הבשור. אני מבקש שתאחרו את השטחים שם, כדי לראות מה הסטטוס שלהם וכו'.

חוץ מהשטח של מורג, אין שם אדמות מדינה.

אל"מ ד. סתו:

לגבי מורג, זה מקרי שסגרו חלק זה. היו שם שטחים הרבה יותר גדולים.

השר א. שרון:

מורג היתה איזו חווה.

אל"מ ד. סתו:

מורג היתה דיונה ואני מכיר זאת לפני שהיה שם כביש. אני בעצמי הבאתי לשם,

השר א. שרון:

לפני הרבה שנים, את ועדת השרים להתישבות דאז והנחתתי אותם בהליקופטר

השר א. שרון:

על דיונה זו. זו לא היתה חווה. זה היה חלק מהתפיסה שקראנו אז
ביתור הרצועה - איזור נחל נצרים - איזור סמירי - איזור מורג. לכן
גם גידרנו בזמנו את השטח. אני מדבר על דברים שקרו לפני 9 שנים,
אך בינתיים לא טיפלו בהם. אולם הבעיה כרגע לראות מה ניתן להציל
מתוך שטח זה. חלק גדול נטוע היום וחלק מיושב. אני רוצה לדעת
מה קיים. העניין הכספי יסודר בפגישה שתהיה עם שר האוצר ואח"כ עם
שר הבינוי, בהתאם להחלטות הועדה.

אם מדברים על דבר זה אני רוצה,
יוסי, לשאול עוד שאלה. לפי תכנית העבודה שלכם בשנה שעברה, הייתם
צריכים לבנות, אם אינני טועה, 400 יחידות דיור בישובי הגליל ונדמה
לי שמה שניבנה, אם בכלל ניבנה, הוא הרבה פחות. מה קורה בנושא זה?

בחוק התקציב היו 200 יחידות ובפועל
ניבנו 70.

מר י. מרגלית:

מה עם 130 האחרים?

השר א. שרון:

זה בין מחיר היחידה שמופיע בחוק
התקציב לבין העלות בפועל, עם כל מה

מר י. מרגלית:

שמשמע סביב זה. זהו הפער. אמנם, רושמים מספר יחידות במונחים
כספיים, אך מה שקובע זה הכסף ולא היחידה. זהו הפער שנוצר וגם
ההתיקרויות שקיבלנו מהאוצר לא עלו ביחס לעלויות אלה.

יש מצוקה גדולה מאד בישובים אלה.

השר א. שרון:

ביקשנו השנה עוד פעם. נראה מה
יעמידו לרשותנו.

מר י. מרגלית:

הח/11 הקמת שקף ונחוושה במורדות הר חבורון

אנו עוברים לשקף ונחוושה.

השר א. שרון:

הנושא של שקף ונחוושה הוא חלק

מר ש. רביד:

מתוכנית המדברת על שורה של ישובים

לאורך הקו הירוק, משני צדיו, תלוי במיקומים שבהם יש לנו קרקעות. אנו מדברים על הישוב הצפוני ביותר בנחוושה, זה מה שהיה פעם ישוב, והיום הקרקעות הם בעיבוד ישובים, חלק של גוש עציון וחלק בעיבוד ישובים בסביבה.

היכן שהיתה נחוושה שלנו?

מר א. כץ:

(מראה על המפה) - זהו החלק הצפוני.

השר א. שרון:

אם תיקח זאת כדמוי פרסה, אז זה יהיה החלק הצפוני של הזרוע המערבית. כל התכנית מקיפה את חבל יתיר ועולה אח"כ עד תקוע. היא נועדה למנוע תופעה מאד חמורה שקורית היום, של התחבורות האוכלוסיה הבדואית בנגב.

מר ש. רביד: (מראה על המפה) - זהו כביש שיורד מטרקומיה לכיוון

צג קרית גת. לאורך הקטע המערבי

הזה אנו מדברים על 5 ישובים ולאורך הקטע הדרומי של הקו הירוק אנו מדברים על 3-4 ישובים ואח"כ עולים בחזרה לכיוון מדבר יהודה, כשיתיר כבר יושבת וקרנית נמצאת בבניה. אנו מציעים עכשו להקים את נחוושה ואת שקף, כשאלה הם שני ישובים שנשענים, בעיקר, על קרקעות הנמצאות מערבית לקו הירוק ותפקידם ליצור גם את הגלישה הקיימת בכיוון הרי חבורון, לתוך השטח שלנו.

מר ש. רביד:

לגבי האיזור הדרומי, שבו 2 ישובים -

כשהאחד למעשה קיים - אנו נמצאים למעשה בשעה ה-12 ליצור אותו חיץ בין ערביי הר חברון לבין כל הקומפלס הבדואי הנמצא לאורך כביש ערד - תל-שוקת. תופעה דומה, אם כי בריכוזים יותר נמוכים, קיימת בין המורדות המערביים של הר חברון לבין רהט ותל-שבע, בריכוזים הבדואים הנמצאים באיזור להב-שובל.

האמת היא, שפרט לנושא משאבים כספיים,

אשר מהווה מגבלה בפני עצמה, הסיבה שאנו מציעים רק שני ישובים היא נושא המים. יש באיזור זה אקוויפר של מים אשר קשור לכל האקוויפר הצפוני יותר והסיכום עם נציבות המים הוא, שבשנה הבאה נוכל לספק מים, ע"י תגבור קידוחים, רק לישוב וחצי ובגלל העובדה הזאת אנו מציעים להקים רק שני ישובים מתוך חמשה.

זהו הכביש המזרחי. הישוב הצפוני

נמצא בערך בכביש זה, ליד הקו הירוק המתחבר והישוב השני נמצא לא רחוק מאמציה של היום, גם כן ממש על הקו הירוק. האיתורים נבדקו לפי השטחים שיש לנו. יש שתי מגבלות: בעיות בעלות מצד אחד ובעיות עם צה"ל מבחינת שטחי אש. כפי שאמרתי, הבעיה פה היא חריפה ביותר, אך היות וישובים אלה מיועדים להתבסס על מים הנובעים ממערכת ארצית, אנו מדברים בשלב זה על שני ישובים בלבד. למעשה, שקף הדרומית תישען על אמציה ונחושה תהיה יותר עצמאית מבחינת אספקת המים. בעתיד, התכנית היא ליצור פה חמשה ישובים וכאן 4 ישובים וכאשר תחבר יותר הפרוגרמה, זה בודאי יבוא לוועדה כל נושא הקטע המזרחי של מדבר יהודה, כי שם הפרוגרמה החקלאית יותר מסובכת.

מר ש. רביד:

היות אצא ושני ישובים אלה הם כרגל

וחצי מהקו הירוק, אז המחנות הזמניים שלהם יופיעו בתקציב הסוכנות. אנו כללנו בהצעת התקציב של הסוכנות כ-10 ישובים חדשים - 7 בצפון הארץ ו-3 בדרום, כש-1-2 באיזור הערבה ו-1¹/₂ באיזור זה. פעילות ההקמה תשתרע על שנתיים, כי יש בעיה של קדיחה.

השר מ. נסים:

האם יש חיוניות בערבה יותר מאשר

באיזור זה?

מר ש. רביד:

קשה לענות, אך אני חושב שכן. יש לנו בעיה רצינית בערבה. שנית, צריך לזכור שגם שם אנו נאלצים להקים את המיבנים. בערבה, בתקציב הסוכנות, אנו מדברים בעיקר על אמצעי יצור לישובים שיבנו ע"י משרד הבינוי.

מר א. כץ:

איזה שם זה שקף?

מר ש. רביד:

זהו שם זמני. השם עוד יאושר ע"י ועדת השמות.

השר א. שרון:

לא אנו מופקדים על הנושא.

מר ש. רביד:

אנו חושבים - וזאת עוד צריך להביא לדיונים - שבאיזור נחושה יתישבו בני מושבי ירושלים ואיזור שקף יהיה לגרעין ישראלי, המסונף כנראה לתנועת החרות, בצמידות לאמציה, כדי ליצור שני ישובים של אותה תנועה. אך זה עוד יהיה בדיון.

מר א. פוגל:

יש לי שתי הערות. הסוכנות באה

בבקשה למשרד האוצר לממן את הגרעון

המצטבר שלה, שהוא בסך כ-80 מיליון דולר. ז"א, כל לירה נוספת היא של הממשלה. אני לא יודע איך יראה כל תקציב ההתישבות של הסוכנות, לאחר הסדר הגרעון. אני חושב, שמבחינת הקצאת מקורות לצורך הענין, אין משמעות להבדל בין הסוכנות ובין ממשלה.

מר א. חבין:

בקשה זו של הסוכנות אינה נוגעת

להתישבות.

מר א. פוגל:

הגרעון המצטבר נובע מעליה, התישבות

וכו'. השאלה מה רואים כשולי צמצא

בפעילות של הסוכנות. אני בודאי לא רואה את ההתישבות כשולית בפעילות הסוכנות, אך זהו חלק מהסך הכל.

אני מניח, שהכוונה היא שישוברים אלה

יתבססו על חקלאות. האם זה נכון? ואז אני אצא חושב שכדאי, לפני

האישור, שהועדה תקבל אינפורמציה, ברמה של תכנון מאד כולל, האם יש

סיכוי שישוב כזה יכול להחזיק את עצמו באיזו צורה בזמן שהוא. כי

אנו עדים, בעיקר בשנה האחרונה, שבכלל יש בעיה עקרונית מאד בחקלאות,

שככל שאנו מפתחים יותר את החקלאות, פרט לדברים מאד מסוימים, אז

זהו נושא שלא מחזיק את עצמו מבחינה כלכלית.

השר א. שרון:

סליחה שאני קוטע את דבריך. אתה אומר

כאן דבר שהוא, לפי דעתי, חמור מאין

כמוהו ולא מבוסס. אל תכעס ואינני רוצה לפגוע בך. אשמח מאד אם נוכל

לקבל אותך לכמה זמן לצורך הצגת ענין החקלאות. אתה אמרת דבר שאין

לו ביסוס ואין לו לא ידיים ולא רגליים. אני יכול לראות מגזרי משק

השר א. שרון:

שלמים שמצבם טוב ולראות מגזרים שמצבם קשה; ואני יכול להראות מגזר שמצבו קשה מאד, בראש וראשונה כתוצאה ממדיניות כלכלית, שאני לא מעיר לבביה שום דבר; אך לומר היום לגבי החקלאות דבר זה, אני חושב שאתה חייב ללמוד כמה דברים.

מר א. פוגל:

לא אמרתי לפסול מראש את החקלאות, אך ביקשתי תכנון כולל, בעזרת איזו שהיא מערכת, כדי שנושא זה יוכל להחזיק את עצמו.

השר א. שרון:

אני רוצה להסביר כמה דברי יסוד בציונות. ראשית כל, בכלל כשניגשים לנושא ההתישבות אתה אינך בוחן אותו רק בראיה של רנטביליות כלכלית. דבר שני, החקלאות בפני עצמה תרומתה, לפי דעתי, היא מעל ומעבר. היצוא החקלאי בשנה האחרונה הוא כ-600 מיליון דולר פוב למגדלים ולסכום זה נוספים עוד 200 מיליון דולר תוצרת חקלאית מעובדת. אני מדבר כרגע על היצוא החקלאי. אני לא מדבר על הכותנה שהולכת למנפטות המקומיות ועוד כל מיני דברים שנשארים כאן. אם אני לוקח את הסכום הזה, שהוא היום 800 מיליון דולר, זה נותן כ-30% מכל הערך המוסף של היצוא הכללי בארץ, שהוא בהיקף של כ-5 מיליארד דולר. לבטל היום את החקלאות - לא הייתי רוצה שדבר זה יאמר, כי זה אינו נכון. יש לנו קשיים. אי אפשר היום, בשום פנים, להכניס ענף עתיר השקעה, כשצריך לעתים להשקיע מיליון ל"י בדונם ורדים והרביית מגיעה מעל למאה אחוז. במצב זה, אפילו מגדל הפרחים הטוב ביותר לא יצליח לשלם אפילו את הרבית. ז"א, יש כאן בעיות שנוצרו. מה קרה בשנתיים האחרונות? את מרבית תקציבי הפיתוח נתנו לישובים חלשים במגמה להוציא אותם ממצב קשה שהיו בו במשך 25 שנה ומתוך סיבה נוספת - כי ראינו בהם גורם שיכול ליהפך לגורם מיצא. היום לקחת ישוב ותיק, אשר מתבסס

השר א. שרון:

על רפת ובננות, דגם עמק הירדן, ולהפוך אותו למשק מיצא, זה דבר קשה מאוד. אך לקחת משק מפגר ולהפוך אותו למשק מיצא, למדנו שאת זאת אפשר לעשות, אלא שנקלענו לאינפלציה של יותר ממאה אחוז. אם ניקח את נובמבר 1978 ונובמבר 1979, התשומות בחקלאות עלו ב-117% בעוד שההתאמה של הדולר ללירה היתה של 22% 79%. אז אפילו אם היית יותר יעיל, אתה כבר עומד במצב נחות.

אני רוצה להביא לידיעתך, שבחו"ל יש דרישה גדולה ביותר לתוצרת ישראל וכולם תובעים יותר ירקות, יותר פרחים ויותר פרי הדר. היום אפשר למכור הכל יותר ממה שמוכרים ויש מערכת טובה שמשווקת, אלא שאין מספיק תוצרת, בגלל הקשיים שנקלעו לשם. הממשלה לא תוכל לחיות בלי דולרים. היא תצטרך ליצא. לכן, אני לא מציע לגשת בגישה כזאת. חנייתה לא נבנתה על בסיס כלכלי. לגבי קיבוץ אלון בגבול הלבנון, אף אחד לא חשב שיחזיק את עצמו פעם והוא עכשו קיבוץ מבוסס. מעולם לא היתה גישה זו והיא לא תהיה, כל זמן שאני יכול להשפיע. אני רוצה להדגיש, שבמקום 7,000 יצואני פרחים, אני יכול לקחת אלף משפחות או 500 משפחות והן תיצאנה לא מיליארד פרחים, אלא 1.5 מיליארד והן לא תבקשנה אגורה אחת של סבסוד. אך לא זו הגישה. פירוש, שאני צריך לתפוס 500 חקלאים רציניים ואני נותן להם את כל האפשרות ליצא. אז אם נסתכל על החברה בארץ כעל חברה מסחרית, שאני צריך להעביר רווח מסוים, אז זו גישה נכונה. אך לא זו הגישה שלי, כי אני רוצה שבפצאל ובחרובית יחיו יהודים. האם אתה רוצה שההתישבות שהירדנים מפתחים עכשו בערבה הדרומית לא תתחבר עם ההתישבות שיפתחו המצרים, כשיגיעו לגבול הבינלאומי? האם אני יכול ללכת בגישה זו? לכן, הגישה לא יכולה להיות רק כלכלית. זו לא חברה מסחרית שצריכה להכניס רווח.

השר א. שרון:

היה חשוב שתדעו מהי עמדתי ואני

מקוה, שזו גם עמדת חברי הועדה.

היו עוד שורה של נושאים לדיון.

לא נדון בהם היום, כי אנו לא בהרכב מלא

יש סעיף של הקמת ישוב קהילתי

בשם תימרה, או ישובים קהילתיים בעומר ב' ו-ג'. תימרה היא בגלל,

בסביבות נהלל, מה שהיה פעם תימורים. זו דוגמא מובהקת של ישוב,

שאחרי "הספר הלבן" במהירות היתה החלטה להעלות שורת ישובים. אז

תימרה צריכה להיות קשר בין איזור נהלל לאיזור כפר החורש. לאחר

מלחמת השחרור התברר שזה בלתי אפשרי והעבירו אותם לאיזור קסטינה.

זו דוגמא של גישה, שיש דברים שאתה עושה בהם צעד ראשון כזה ואח"כ

אתה מוצא את הפתרון וההתישבות היתה תמיד כלי מדיני ולא כלכלי -

וכך צריך להתיחס אליה.

אני גם מבקש להזמין את מי שעומד

מאחורי רעיונות אלה - בדרך כלל הם האנשים באיזורים עצמם - כיצד

הם רואים את ההתפתחות. כאשר נציג את תימרה, הועדה תקבל תמונה איך

אנו רואים את פעולת אכלוס הגלל, מה יקרה עם המצפים בעתיד, שהם

מין מושבים שבהם יצטרכו להתפתח ישובים קהילתיים של 400-500 משפחות

ואז נציג את הדגם הראשון בנושא תימרה.

אני רוצה להוסיף עוד משפט אחד.

החטיבה להתישבות והקרן הקימת עשו עכשו מאמץ אדירים בהר כביר. הם

עשו דבר שממש לא יאמן. ראיתי בעניין זה נקודה אחת: יש אפשרות לעבוד

פי עשר יותר מהר ממה שעובדים בד"כ. אז ראשית, אני מציע לכולם לנסוע

לראות זאת ושנית, אני פונש שוב להחיש את קצב העבודה, כי הזמן אוזל.

הקמת היישוב לבונה

הת/9

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים מ. נסים, א. שרון; ה"ה א. בראון, א. כץ, א. תבין, י. מרגלית, א. פוגל, ש. רביד וד. סתו.

מ ח ל י ט י ם מכח החלטה מס. 145 של הממשלה מיום כ"א בחשוון תש"ם (11.11.79), בהסתמך על החלטה מס. ב/26 של ועדת השרים לענייני בטחון מיום י"ד בטבת תש"ם (3.1.80) ובעקבות החלטה מס. 379 של הממשלה מיום ב' בשבט תש"ם (20.1.80) - להקים על אדמות מדינה שאותרו וסומנו ב- נ.צ. 54656935 ואשר יועדו לכך, את היישוב הקהילתי לבונה. היישוב יהיה בטיפול של החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית והוא יאוכלס על-ידי 300 - 500 משפחות.

הקמת גבעת חדשה (מצפה גבעון)

הת/10

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, מ. נסים; וה"ה ש. רביד, ח. בראון, א. תבין, אלי"מ ד. סתו, י. מרגלית וא. פוגל.

מ ח ל י ט י ם בהסתמך על החלטות ממשלה מס. 56 מיום כ"ג בתשרי תש"ם (14.10.79), מס. 145 מיום כ"א בחשוון תש"ם (11.11.79) ומס. 205 (נח/2) מיום ה' בכסלו תש"ם (25.11.79) ובמסגרת המגמה לעבות את ירושלים:-

א. להקים ב- נ.צ. 526703 את מצפה גבעון (גבעת חדשה) כיישוב קבע.

ב. להטיל על ראש החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, ראש המינהל לבנייה כפרית ויישובים חדשים ועל יועץ שר החקלאות לענייני התיישבות - לקבוע פה אחד ועל דעת הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית - מי הגוף עליו יוטל לטפל ביישוב.

הקמת שקף ונחושה במורדות הר חברון

הת/11

יו"ר הועדה פותח.

מ ח ל י ט י ם לאשר הקמת היישובים: שקף ב- נ.צ. 486683 ונחושה ב- נ.צ. 499682, אשר במורדות הר חברון.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת